Bestuurlijke scans

Bibob in 80 vragen

Om inzicht te krijgen in de stand van zaken rondom het Bibob-beleid, het informatiebeheer, de informatiebeveiliging en het privacyproof zijn van de gemeenten is door Frank Rovers (Frank Rovers Advies) en Elles van Geest (Van Geest & Partners) een bestuurlijke scan ontwikkeld. Het RIEC ZHZ biedt deze scan aan gemeenten binnen zijn regio aan. “Sommige gemeenten moeten van ver komen als het gaat om het toepassen van het Bibob-beleid,” zegt Frank. “Tegelijkertijd krijgen ze meer bevoegdheden op dat gebied en zijn er samenwerkingsmogelijkheden met het RIEC. Voldoende aanleiding om gemeenten een bestuurlijke scan aan te bieden en zo in kaart te brengen wat er nog moet gebeuren om het integriteits-, vergunningen- en handhavingsbeleid op orde te krijgen en het informatiebeheer, de informatieontsluiting en de privacy goed te regelen.”

Frank legt uit dat in veel gemeenten het Bibob-beleid nog niet goed is ontwikkeld. “Het is technisch gezien best een lastige wet en vaak zijn het de onbekendheid en onwetendheid die ertoe leiden dat er niet voldoende gebruik wordt gemaakt van Bibob, terwijl het toch een uitstekend middel is in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit.” De bestuurlijke scan zoomt in op negen onderwerpen. In totaal moeten 80 vragen worden beantwoord die door verschillende mensen in de gemeente worden ingevuld, afhankelijk van hun specialisme.

Onderwerpen

Onderwerpen die aan bod komen zijn awareness: is de wet bekend?, de wet- en regelgeving, zoals de toepassing van de wet en de regionale beleidslijn Bibob, de rol van de Bibob-coördinator en de Bibob-instrumenten. Bij dat laatste wordt ook ingegaan op de Bibob-vragenlijst. “Bibob gaat verder dan alleen een vergunning aanvragen. De gemeente moet ook eigen huiswerk doen en zich van tevoren goed afvragen welke informatie moet worden bevraagd.” Andere onderwerpen zijn de werkprocessen en de financiën. “Wij checken bijvoorbeeld of er budget beschikbaar is voor opleidingen en het opstellen van een lokaal team. Er is ook een hoofdstuk politie waarin nader wordt ingegaan op de aard van de informatie-uitwisseling. Het zevende thema spitst zich toe op privacy. Welke bronbestanden met persoonsgegevens worden bijvoorbeeld geraadpleegd en zijn die privacyproof? Het voldoen aan de privacywet- en regelgeving is immers een essentiële voorwaarde voor de rechtmatigheid van de informatie-uitwisseling bij de toepassing van de Wet Bibob. Wat betreft de informatiebeveiliging gaan we zowel op de technische, de organisatorische als de fysieke kant in en last but not least is er een onderdeel over compliance. Hoe voldoen de gemeenten aan de wet- en regelgeving, zijn er regelmatig audits?”

Als alle vragenlijsten ingevuld zijn, gaan Elles en Frank er mee aan de slag en maken ze een eindrapport op met per onderwerp een schets van het algemene beeld, de conclusies en praktische aanbevelingen die de gemeente direct kan overnemen. “Op basis van ons rapport gaan we in gesprek met de gemeenten en kijken hoe zij er mee verder willen.” In vijf gemeenten is de scan helemaal afgerond. In de andere gemeenten loopt deze nog. Frank ziet de scans als een belangrijke aanzet om het Bibob-beleid beter op orde te krijgen binnen de gemeente. “Het is nog te vaak een papieren werkelijkheid. Gemeenten worden zich gelukkig steeds bewuster van het belang van een goed beleid en zien in dat ze daar zelf ook het nodige huiswerk voor moeten doen. Het RIEC helpt ze daar overigens graag bij,” beklemtoont hij.

Frank Rovers en Elles van Geest hebben de bestuurlijke scan ontwikkeld.

Voorbeeld

Als mooi vervolg op de bestuurlijke scans noemt hij het initiatief van de gemeenten Giessenlanden, Leerdam en Zederik om met een intergemeentelijk flexteam te gaan werken. “Soms zijn er casussen die dwingen, maar is er niet voldoende capaciteit. Door zulke samenwerkingsverbanden aan te gaan, dragen meerdere schouders de lasten. Het is nog in een pril stadium, maar het is een mooie ontwikkeling. En wie weet doet goed voorbeeld volgen.”